

Lohja.

Tiedustuksia ja kaivauksia suorittanut Lohjalla ke-
sällä 1901 Axel O. Heikel. Apumiehenä oli T. ri O.
Koldi, johon kaivaukset maksoi.

Wallan (Ballby) kylässä on seppä Ielinin talon maalla
"etumetsästä" ja noin 42 kilometrin päässä Kaakusella
talosta ainakin 28 kuoppaa. Ne ovat ikkäänkään
netjässä (paikottain kunnostakin) rivissä metsäisen
maan pohjoisessa rinteessä. Kuidin juonta on tav.
alasmäkeen ja pituus e. m. 2,35, leveys 1,30 ja syvyys
0,22 metrin. Kuoppain väli 0,75 à 1,25 m.; toisinaan
kaksi vierekkäin. Samaa maasta nähtään myös
isompia kuoppia, joita tiedetään potaattikuoppik-
si. Täällä on takavuorina joutoa ajettu. Erään
potaattikuopan viereen on lehmä haudattu. Eräs-
ja kaivetuksella k. tutkittu kuoppa oli, niinkuin
tavallista kammoisissa kuoppissa, kielen jatkosta
muttaa 36 sentin syvyyteen. Viereisessä kataisessa
maasta tulee ruskea puhdas jouta vastaan ja
14 sentin^m syvyydessä.

N^o 3974.

Raunio Tivarin talon maalla

Jalaspaarella Aronin kaivauksia. Ne va-
rustettiin paalilla, joihin raunio n^o 3974
kettiin, ja mitattiin P-E ja T-L. Ne olivat sel-
viä kiviäsiun juuren luona maan rinteellä, sen
tasaisella maalla, päiksi kahdella enimmäistä,
jotka olivat matalilla kalliokaunoilla.

I. Suuruus 4,5 x 4,5 m.; korkeus kallion pinnasta
0,4 m. Tämä raunio tutkittiin ja löydettiin tästä
muutamia faviastriain kappaleita (N^o 3974.3).

II. Näkän korkeammalla kallioilla, kuin edellisen.
Suuruus 7,5 x 8 m. P-E:stä ja T-L:stä, mutta juuren
lajisuus oli ~~si~~ 9 m. koi. lounassa. Nähtävästi jo
levitetty ja oli juuri rauniokaivajien kuop-
pa keskellä. Raunio pohjoisella sijalla on
maamittarin gyyskäsi nykyään yhdistettyjen

Tivarin ja Heinon talojen tiluksien välillä. (Kts. skematiseen karttaan). Tästä roukkioista löydettiin ymoussinen, spiraalikiertäinen käsirengas ja javiarsteinen palasin. Pötkelöistä löydettiin yhtä vähän tästä kuin mistään toisestakaan rauniosta. Sitä vastoin oli tukkaa.

- III. Suuruus 3×3 m. Tutkittu, mutta ei löytetty mitään.
- IV. Pitkänpoikea, 14 met. pitkä kaisloonaosa, leveys noin 3 m. Vrt. Vedelin Boruholms st. s. 27 ("Lange, smalle Stendyner")
- V. Suuruus $5 \times 5,5$ m. Hajoitettu pitkin maahan, kovin matala.
- VI. Suuruus $4,5 \times 6$ m.; korkeus 0,6 m. Näyllä sisältö ja kauniit.
- VII. Suuruus $5,5 \times 6$ m. Mahdollisesti hajoitettu kahdesta roukkioista. Tutkittu, mutta ei sisältänyt mitään.
- VIII. Suuruus 5×5 m. Vähän hajoitettu.
- IX. Suuruus $3,5 \times 4$ m.
- X. Jo $3,5 \times 4$ m. Näyllä sisältö.
- XI. Jo 5×5 m. Melkein ohi.
- XII. Jo $4,5 \times 5,5$ m. Jo
- XIII. Jo 6×6 m. Tutkittu. Tästä löydettiin vain ~~hä javiarsteinen palasin, lukun ottamatta rauniosta II.~~ Kts. johtajapöytäkirjan. Tästä lienee ollut kahden i-soinman rivien välinen tulestija, siitä sinä/kohtalla b) oli tukkaa ja vähän maahan siitä /kohtalla a) javiarsteinen palasin. Oliko tämä raunio entisenä asuntona ollut? Reunatkin jätettiin kirkko-osa lukuun otta, jotta jäivät paikoilleen.
- XIV. 5×5 m. Toollisilla silmäkivellä melkein kokonaan. Tutkittu, mutta ei sisältänyt mitään.
- XV. 3×3 m.
- XVI. 5×5 m. - levitetty.
- XVII. $4,5 \times 5$ m. Levitetty ja silmäkivellä.
- XVIII. $5,5 \times 5$ m. Jo jommoitella silmäkivellä ja kuppalla.

Päiti näitä oli Tiivarin talon läheisyydessä
jota toisien talojen mailla näitä joutuilla
monia kivikasajia, jotka luettiin seuraavas-
ja. Muutamia niistä tutkittiin, mutta ei löy-
etty mitään, jolla niiden ikä ja tarkoi-
tus on epäkieltoinen. Myös keuhkain ta-
koonaan hävitetyistä kasvista. Niissä oli-
si siinä paitaus, jossa nyt on Tiivarin
talon navetan takana, ollut epäkieltoisia
kivikasajia, joita luettiin olleen koatujia.

Nähtävänä raunio myös Kraatorin pellon taustassa
Tiivarin talon läheisyydessä. Siihen on myöhemmin vään-
netty isoja kiviä pellosta. Sen vieressä on vanha
asuntoraunio. Ylempänä rinteellä ja edellisestä rau-
niosta aidalla erotettuna on toinen erään vuo-
rotyyminen kuljessa. Tämän raunion laajuus on
8 x 8.5 met. ja näytetään rajoitetuksi. Tästä aivan
lähellä on myös kivinen aita, joka lienee koatin
rakennettyä.

Suurempi raunio on vasemmalla puolella maantietä
metsäisen maan rinteessä, noin kilometrin päässä
Jalasjärven sillalta Orsnäs'in kylän maalla (man-
tereella) ja vastapäätä "Langors" in josta. Se tut-
kittiin, mutta ei sisältänyt mitään.

Eräskan torpantuvan vieressä oli raunio,
joka nähtävästi oli muodostettu pehmeä
otellujen kivien kuitu. Se tutkittiin vain paljon,
tämä ja muinaistieteellistä merkittävää myyt-
tä huomattiin.

Jonsbolen Maank-talon maalla oli myös laaja
raunio, 7 x 7.5 met. - jonka taakse kuoppa kai-
kettiin, mutta ei ollut siinä mitään mer-
kittävää. - Samoin oli laita kahden muun-
kin raunion kanssa Maank-talon kaistalla.

Hyvin jammattu raunio, 4 x 4 m., oli muu-
tamien kivitehtojen päässä Sundskan torpasta

"kivi jalmen maille". Raunio pohjoispuolella oli
isompi kivi. (Toisparin nimi on Gustaf West-
ner Söderström). Tämä kaskematta.

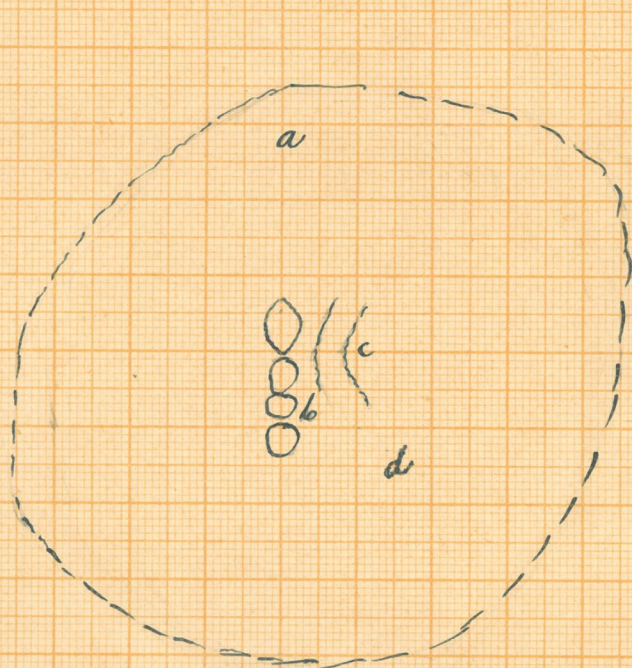
Kaksoisrakenteinen Sivarin talon vieressä oli kasa,
3,5 x 4 m. laaja ja korkeus noin 0,5 m. Se hirtettiin ja
oli siinä kiviäkin, joista huomattiin, että se on kiv-
kaon raunio.

Takanielementti (Ekudden) hirtettiin myös pieni
raunio, 3 x 3 met., kahdella isommalla kaskemusta-
vella, joiden välissä oli pohjassa tukka; siinä vaka-
an tulensija. Mahdollisesti on vieressä jokin
mikä, jota siinä tasaisessa maassa löydettiin
tiukin. Miten ikä määrättänee sen osuella
kasvavien puitten iästä.

Kuopat montautasivat Sivarin talon
leveysydessä - joita on vähintään kym-
mentäkäs - , annellivat miehet teroikkaita
sitä, että kuopat ^{issa} ovat teroikkaita ja ty-
värit olleet. Niitä oli kuoppien pohjassa.

Isosa jaareja kehoitettiin myös olevan ki-
vikasoja. Isompi jemmoinen olikin Astolan kylä-
ssä itäisessä Lintholmien asunon vieressä. Se
vähän hirtettiinkin, ja huomattiin se tyhjän
pellon neitetyistä kivistä. Samanlainen kasa
oli pellon läntisellä puolella. Saman aikaa nä-
kyi ollut jokin kasa, jota oli eräs väkivä-
kälä kylässä.

Lohjalla Jalasjaarella Sivarin talon maalla
tutkittu raakio II. Luett. N^o: 3974:1-3.

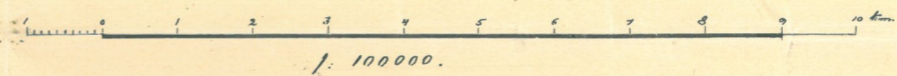
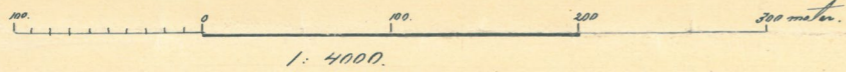
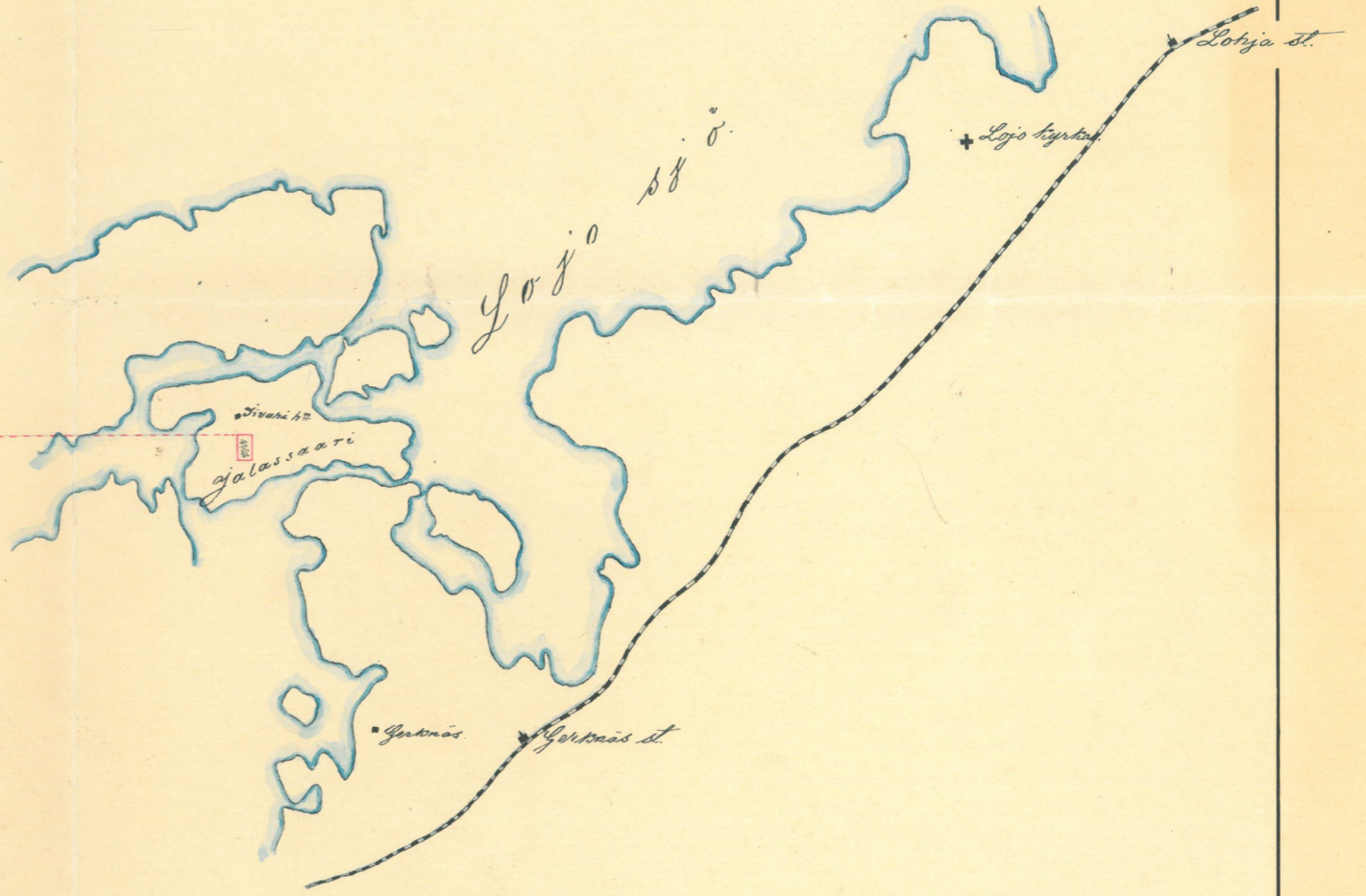


- a. Maanmittarin raakio pyykki.
b. Löydetty rannerengas, noin $0,6 \times 0,7$ m. rannion tukkulaa alla.
Sen kohdalla oli muutamia isompia kiviä rivissä;
niistä suurin $0,8 \times 0,4$ m.
c:n ja maanmittarin kiviä välillä näkö kalliota
pienualla; sitä on edempänäkin ja noin $0,8$ m. sy-
vyyteen.

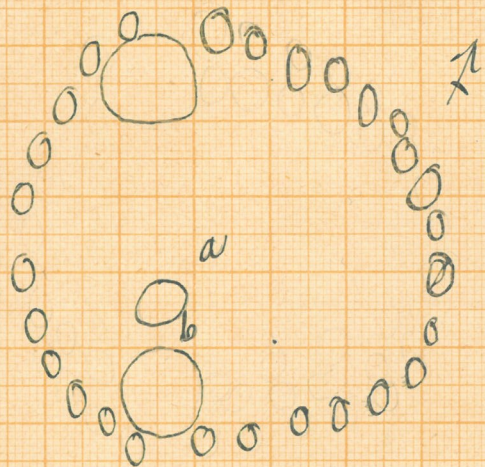
b-c-d alueella faviastiaalin palasia ja Tukkaa.

Plan öfver förhistoriska grafvättet
 på Jalassaari holme i Lojo socken
 och Nylands län; upprättad år 1907
 af landtmätare Immell

• grafkummel.



Rokkio XIII. Jalusfaarella
Tivarin talon maalla
Lohjalla.



a: n kohdalla saviastianpalasia.

b: sen suuren kivien kaljen-
neita kivilinakoja ja muuta
maata l. tukkaa, jota siinä
lienee ollut tulensija.

N^o 3974:4.